

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pešti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pešti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrti-stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši

Nekoliko o Slovencih na Koroškem.

Iz okolice celovške. [Izv. dop.]

I.

Kratka ali zelo resnoba sodba, katero smo čitali v štev. 123. vašega precejšenega lista pod naslovom: „Po deželni zborih V.“ o delovanju koroškega dež. zbora, o narodnem zastopniku v istem zboru in o duševni omiki in zavednosti koroških Slovencev sploh, je tu in po deželi razna mnenja probudila; zaradi česar si skoraj da prisiljeni upamo — čeravno ne vajeni enacega posla — nekatere besedice izjaviti o naši narodni stvari in to povsem po izdatnem prepričanju brez vsake srdi ali sumičenja, samo da slovenski narod sploh poizvé, kako se imadejo pri nas narodne zadeve in kaj vpliva ali pa zavira hitrejši napredek koroških Slovencev.

Gledé našega edinega zastopnika v deželnem zboru čest. g. Einspielerja, s katerim se gotovo v vsakej zadevi in v vsakej ideji ne strinjamo, temveč očitno izreči moramo, da nam je nekoliko preveč zašel v strogo katoliški program, in da tu in tam premalo poudarjati začena narodno naše stališče, moramo vendar le reči, da se zaslužni mož, katerega slovensko ljudstvo vseh pokrajin, posebno iz prejšnje dobe njegove delavnosti, ko je povsem in v prvi vrsti naroden Slovenec in Slovan bil, do dobrega še v spominu ohraneva, — da je od pričetka svojega častnega poslovanja kot edini slovenski poslanec se vedno krepko in pogumno boril tudi za narodne, od narave nam pripadajoče pravice. Reči mora vsak le nekoliko nepristransko sodeči, da ima poslanec, ki je edini mej veliko množico ostrih in nam Slovincem za celoma neugodnih in neprijaznih mož, jako hudo stališče. Ne oziraje se na ovo presnično, a za nas prežalostno stanje, in ne zmené se za posmehovanje svojih kolegov (?) je vendar le naš poslanec, če je bilo potrebno, pri raznih prilikah tudi naše težnje, naše nadloge in pri nas glede §. 19. se nahajajoče, velike krivice očitno poudarjal — a kakor razumno brez vsacega (?) Ur.) vspeha.

Vsako leto so se slišale po poslancu E. naglašene prošnje in zahteve koroško-slovenskega ljudstva po enakopravnosti, oziroma na narodni jezik v šoli in v uradu; vsako leto se je visokej zbornici predložila prošnja po slovenskih zapisnikih deželno-zborskih sej, in to vsaj v glavnih obrisih. Vse te prošnje in interpelacije je naše slovensko ljudstvo s tisočnimi podpisi podpiralo — a vspeh je bil enak vsem prizadevanjem koroških Slovencev. Prešlo se je na dnevni red in bilo le, kakor bi človek metal

bob v steno. Tudi po odboru političnega društva „Trdnjava“ se je marsikatera prošnja, tikajoča se naših narodnih pravic, spravila v deželno-zborsko sednico — a materialno vse brezvspešno!

Iz tega sledi dovolj, da naše ljudstvo nij po vsem nezavedno, kakor se obče meni, in kakor bi človek soditi mogel, bravši članek, navedeni v „Slovenskem Narodu“. Zaveda se še dovoljno slovenske narodnosti in se je z vso močjo oklepa, kar izgledno vidimo pri božje službi, pri popevanji narodnih in umetnih slovenskih pesnij, pri raznih staro-narodnih šegah in navadah, katere so se gotovo v svojej lepej staro-narodnej izviri in razvidbi pri drugih Slovencih uže pogubile in popačile. Naše slovensko ljudstvo se — posebno če se mej soboj véde, povsem pogovarja v slovenščini, in to celo v naj bližji okolici ne samo glavnega mesta, ki je sedaj žalibog do celega nemškega značaja, temuč tudi v bližji okolici drugih, v teku mnogo stoletij enako nemško postalih mest in večjih krajev. Da to okoličan glavnega mesta pri navzočnosti tujca ali mestjana ne stori, izvira iz gole kortoazije, ker vé, ali vsaj méni, da Celovčan ne govori „slovenisch“ in drugič je najti uzrok v hudih psovkah, ki tu in tam od pravo omiko slabo razumečega mestjana na njega leté, tako na pr. „windischer Dickkopf“, „windischer Trottel“ itd., čeravno se mej slovenskimi prebivalci koroške zemlje ove baže ljudi, ki se po pravici in po strogem določilu: „bedake, klamote, revčke, kretene“ žalibog imenovati morejo, ne nahajajo. Na ovi način preplašeni okoličan glavnega mesta je posebno srečen, če pride mestjan do njega, ki ga v materinščini prijazno nagovori, ter se z njim kaj domačega pomeni. Tu bi bila resna naloga v Celovcu živečih Slovanov mnogokrat iti mej slovenske okoličane, se tam z njimi pogovarjati, njim in sebi na zabavo in veselje kake lepo doneče slovenske pesmice zapeti, jih izpodbujati k branju slovenskih knjig*), slovenskih časopisov. Tu bi bila naloga premožnejših naših izobraženih sorojakov podati tu in tam kak goldinarček v naročilo dobrega slovenskega lista, ki bi se mej slovenskimi okoličani bližnjih vasij bral. S časom raste iz malega veliko in kjer se najdejo rodovitna tla, prične se lahko manjše bralno in ob enem zabavno društvo. Za politiko samo nema naš kmetovalec še mnogo veselja in le takrat sega tudi po njej, če se mu poda

*) Da naše ljudstvo rado bere, kaže število udov družbe sv. Mohora. Letos je v kerški škofiji vpisanih bilo 2391 udov, kar je v primeri s prebivalstvom in v primeri z ljubljansko škofijo, kjer jih je 8618, precej veliko. Mimo tega se je za leto 1875 število členov na Koroškem zdatno pomnožilo.

v okusnej podobi, to je po sredstvih zabavnih, vzbujevnih in duševno krepčalnih. Po samo golih političnih društvih, v katere naj dojde kmetovalec, ki je šest dni tedna v kravem potu svojega obraza se mučil in trpinčil, in ki z veseljem delopust pričakuje, da se nekoliko oddahne in spočije, nij mnogo koristi in to posebno pri nas ne. Naš oratar se po težkem delu tudi rad zabava, on rad posluša petje in ne samo dolgotrajajoče, strogo suhoparne, znabiti celo preučeno sestavljene govore o kakej, na prvi hip za prostega človeka, ne razumljivej političnej točki, ali pa o kakem strogo cerkvenem vprašanji, kajti pridig imade dovolj, in še te so mu sem ter tja, kakor se pri dolgotrajni počasnosti kakega „gospoda“ pritoževa, „malo č'več dolge“.

Mi sicer nijsmo mnenja, da se kmetovalec nema v politiko mnogo ozirati, temveč vedno in pri vsakej priliki bi povdarjali, da je to povsem potrebno in prevelikih koristij, da posamezne politične misli in ideje tudi dojdejo v posestvo prostega našega seljaka; a na drugej strani menimo, da nij dobro — in to posebno pri nas — da se politika, ki je sama na sebi malo okusna in ne preveč simpatična, podajati hoče le v čistej, vsacega pridevka, golej skledici.

Okolice drugih mest na Slovenskem so se v teku zadnjih desetletij večidel strogo narodne preustrojile po izletih raznih pevskih društev, po izletu mestnih čitalnic, po izletih sokolovih, po mnogovrstnih praznikih, svečanostih in drugih dobro urejenih prilikah, katere svojega namena niso zgrešile. To je gotovo, da je mnogo, zelo mnogo tudi koristilo naše časnikarstvo, naša beletristika itd.; ali prvi naskok do boljšega se je napravil po prej omenjenih sredstvih. Enako bi imeli tudi delati narodnjaki naših mest in trgov; a žalibog temu nij tako. Znano je svetu uže, da se od strani nekatereh, edino društvo, ki bi bilo zamoglo tako delati, uničuje po principu, da bralno-zabavnih narodnih društev Slovincem sploh nij treba*). Če hočeš brati, beri „Kristovo življenje“ in „prijatelja“, če hočeš zabavati se, idi v stransko sobo kake oddaljene krčme, tarokiraj in ugibaj prazne in gole šale! To ti je vse, in če še nemaš dovolj, idi prvo nedeljo vsacega meseca v nemško-katoliško društvo, kjer bodeš slišal mogočne govore o rimskem potovanji, o misijonih v Aziji in polineških otokih, vse to se ti bode živo predložilo, a o stanji Slovencev ne boš ničesar slišal, če ne ostaneš po končanem programu v stranski sobi, kjer se mala četvorica, ki še tu in tam narodno čuti, da

*) Glej lanskoletne politične brošurice od strane katoliškega društva.

nij vse dobro, kar se vrši, zbere, da v milih izrekih svoja čutila krepčati skuša!

Gospodje, tam je delo, in ne tu! To bodo uže drugi obravnavali, mi pa gojimo slovensko vest, branimo slovenski značaj in bodimo delavni, da se narodna reč ukrepi in izraste.

(Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 17. junija.

Dalmatinski študentje na Dunaji so po deputaciji izrazili cesarju zahvalo in radost svojo za njegovo potovanje po Dalmaciji. Cesar je deputacijo sprejel zelo milostno in v govoru izrazil dalmatinskemu študentstvu svojo naklonjenost. Potem je govoril s posameznimi člani deputacije, ter jim rekel, da gospodje govoré jako dobro nemški, kar je v Dalmaciji zelo težavno.

Te dni je za našo avstrijsko **vojsko** važen sklep storjen bil. Artilerijska komisija je sklenila, uvesti v vojski nove kanone po novejši zistemi generala Uchatiusa. Prusijanski listi a la „N. Fr. Pr.“ so, najbrž podkupljeni od pruskega kanonskega fabrikanta Kruppa, do zadnjega strašno upili proti temu sklepu. Zdaj morajo molčati.

V **Lvov** je prišlo 600 menonitov iz Ruskega, ki popotujejo v Ameriko.

Hrvatski poslanci so praznovali sklep sabora s sijajnim skupnim obedom, pri katerem je bilo več napitnic, ena celo na zajedničko (magjarsko!) vlado.

Vnane države.

Ruski car je avstr. nadvojvodo Albrehta sprejel v Jngenheimu. To srečanje ruskega carja z vplivnim vojvodom, ki nij baš prusijanec, zopet ne bode po godu Bismarckem.

Iz **Varšave** se poroča listu „Ojczyzna“, da se tam delajo velikanske priprave za prihod ruskega cesarja.

V **francoske** narodnej skupščini je bil pri posvetovanji o naučnej postavi zavržen predlog levice, naj ima pravico podeljevanja akademskih gradov le država, s 369 glasovi proti 323.

Minister Dufaure je izdelal osnovo tiskovne postave, katere prvi paragraf ne pripušča, da bi se oblika ali bitstvo republike napadalo. — Zavoljo tega so monarhisti kar divji od jeze na Dufaure, in pravijo, da je celó v ministerstvu nastal razdvoj.

Pariški „Figaro“ poroča, da je za avstrijsko cesarico najet prelep gradiček Sassetot le Maucondouit pri Petite-Dallesu mej Fécampem in Dieppem. Lastnik tega gradiča je Albert Perquier iz Havra, ki ga je elegantno in dragoceno upravitel. Gradič je od morja oddaljen samo 2 kilometra.

O **angleško-ruske** zvezi, o kateri smo v včerajšnjem članku govorili, — piše vse evropsko novinarstvo. Nezadovoljni in kisli obrazov so le Nemci.

Dopisi.

Iz Laškega trga na slovenskem Štajerskem 15. jun. [Izv. dop.] Malo let leži za nami, ko se je mlado naše slovensko gibanje na glasove nekoliko mož pričelo, ki so iz tmine speče naše narodnosti klicali narod na dan in pietetno se oziramo mlajši na te može in tudi na one, ki so prvi se zdramili, glasove narodnega probujenja čuvši ter prijeli za orožje in se postavili na obrambo domovine. — Mlajši naš zarod uže stoji mnogoštevilen in navdušen v vojnih rajdab, solnce naše narodne rešitve vzhaja morebiti svetlo in bodoči naš zarod ga vidi v zenitu, ko večina prvih vzbujencev in delavcev na polji

probujenja našega naroda pozábljena v grobih spé; zanamci naši se ne bodo dosti brigali za to, da je bil posamezen narodnjak v časih, ko so bili domoljubi toliko redki, velike vrednosti, spomin jim bode le velikánov, kojih dela ne izdolbe tako hitro časa zob.

Ali, kar ne moremo terjati od naših potomcev, storiti moramo mi in če nam smrt pobere veterana domoljuba, pozabiti ne smemo, da je bil ta veteran nekdaš številk vrednosti, hvaležno mu smemo klicati v pokojno rakev, lahka ti zemljica domoljub, odpočij se v materini zemlji, katero si s celim srcem ljubil, katero si, tovariš narod naš dramlječih mož, zopet priboriti pomagal!

Spremili smo včeraj Urbana Žnidaršiča, zdravnika v našem trgu do gomile, ki ga je rešila sivolas, dolge hudobne bolezni. Bil je mož, rojen na Dolenjskem, poštena duša v družbinskem življenji, pameten mož, poznavajoč signaturo časa, v kojem je živel, bil iskreno navdušen domoljub, ki se je Slovana uže čutil, ko je pred 45 leti se šolal v Gradcu, ki je domoljubno delal, ko je še malo ljudij se zavedalo narodnosti naše, ki je akopram, materialno ne na dobrem, neustrašeno stal tedaj za našo slovensko reč, ko je za časa Giskra-Herstovega nesramnega teroriziranja Slovanov v našem trgu bilo le devet rodoljubov, ki so ravno v teh po slovanskej avstr. polovici burnih časih vzlic od nasprotne-renegatske stranke najetim hlapcem, ki so s poleni domoljube napadali, ne da bi se zato vladni aparat kaj zmenil in branil, tako, da so si enkrat morali k čitalnični besedi prišli domoljubi sami pomagati in napadalce odvrniti tako, da jih je še dolgo potem glava bolela, čitalnico v našem trgu osnovali in toliko storili, da so kmeta v okolici vzbudili, ki počasi in počasi nemškutarstvo zadušuje, — bil je domoljub, ki je tudi kot starec svetlim očesom gledal na navdušeno našo mladino in domovini po tej prerokoval lepše dneve. „Oča“ savinskih domoljubov, dr. Kočevar v Celji imel je v Žnidaršiču poštenega delavca v probujenju naroda v naših hribih. Zatorej veteran slovenskega domoljuba, ki si videl izhajati zarijo lepše naše bodočnosti, bodi ti hvaležen spomin; vsaj tisti, katerim si nam domoljubje vrelo odprl, blagoslovljamo tvoje pošteno rodoljubje, rahla ti zemljica!

Sl—c

Iz savinske doline 14. jun.

[Izv. dop.] Kdor pozná lepo savinsko dolino in krasne solčavske planine, gotovo je prepričan, da so te planine jako zanimive. Zaradi tega vidimo v krasnih dnevih čisto tujcev, kateri dohajajo iz vseh krajev Avstrije, romat po naši dolini in ti so obiskovalci solčavskih planin.

Nij moj namen pisati „o solčavskih planinah“, kajti o teh je bilo uže dosti pisano, v raznih listih, ampak hočem le zabilježiti nekaj, kar ovire stavi potovalcem prišedšim iz Kranjskega v našo dolino. Poštni vlak iz Italije je navadno došel vsak dan ob 4. uri zjutraj v Celje. Obiskovalci solčavskih planin, ali pa sploh prebivalci savinske doline, pripeljavši se z omenjenim vlakom izstopili so v Celji, ter se potem peljali za majhen denar s pošto v Žalec, Št. Peter, Braslovče, Mozirje, Rečico, Gornjigrad, Ljubno, kateri kraji v savinski dolini ležó. To je bilo res ugodno za potnika. A kar nekaj mesecev sem je drugače. Poštni vlak dojde

namreč stoprv ob 7. uri zjutraj v Celje; pošta pak odrine vedno še ob — 5 uri zjutraj v savinsko dolino. To je tedaj sitnost za potnike, katera prej nij bila. Kar pa naj bolj obžalujemo je to, da časopise in pisma dohajajoča iz Kranjskega eden celi dan kasneje dobimo.

Gorenja savinska posojilnica, pod vodstvom Janeza Lipolda, bivšega državnega in deželnega poslanca, pridno deluje in osnovana na korist našim. Mi smo gospodu Lipoldu za njegov trud jako hvaležni in konstatirati moramo, da je mož na pravem mestu. Ker je ta gospod, kakor čujem, tudi predsednik mozirskega krajnega šolskega sveta postal, mu na srce polagamo, naj na to dela, da dobijo v Mozirju, glavnem trgu gornje savinske doline, novo šolsko poslopje, kajti denašnje ne zadostuje velikej množici šolo obiskajoče mladine. Tudi bi bilo dobro, da bi dobili trirazredno, če ne četvero-razredno šolo. Mi smo prepričani, da g. Lipold s svojim uplivom bode to dosegel in potomci prebivalcev savinske doline bodo s ponosom lahko gledali na novo šolsko poslopje, katero bode naši milej slovenske mladini kazalo pot do omike in napredka.

Dné 7. julija (sredo) zvečer ob 7 uri imajo učitelji savinskega društva svoj redni shod v Nazaretu ¼ ure od Mozirja pri g. Turnšku. Uljudno so vabljeni tudi podporni udje in drugi šolski prijatelji se tega shoda udeležiti. Jako dobro se bomo imeli pod domačo lipo.

Iz Notranjskega 13. jun. [Izv. dop.] Neki dopis v „Slov. Narodu“ od 12. junija t. l. premalo razločno in prehudo učitelje splošno napada. Pisatelj pravi: Nekateri Kranjski učitelji so res čudni možje. Sedaj ko imajo uže novo šolsko postavo, po katerej smo neodvisni od duhovščine, vendar nekateri še vedno nazaj v stari jarem silijo itd. Ako so na Kranjskem res še taki učitelji, da v zakristijah duhovnu z cunjó blatne črevlje brišejo, in mize pogrinjat hodijo, čeravno celo uro v šoli podučevanje zamude, da še vedno beračijo in mrliče ogledujejo, take učitelje obžalujem tudi jaz in želim s pisateljem vred, da bi taisti opustili staro učiteljsko dobo, katera je učitelje pod težkim jarmom preteklosti mučila. Ker bi pa čitatelj „Slov. Naroda“ zaradi dopisa od 12. junija t. l. iz Notranjskega tudi nas učitelje postonjskega okraja na Notranjskem za malovredne in novejši šolski postavi nevhvaležne imel, za to odločno odgovarjam na dopis v „Slov. Narodu“ od 12. junija iz Notranjskega, da v postonjskem okraju na Notranjskem ne poznam nobenega učitelja, ki bi se tako nevedno vedel in obnašal v svojem stanu, kakor omenjeni dopis iz Notranjskega pripoveduje. —n.

Iz Rake na Dolenjskem 14. junija [Izv. dop.] 13. t. m. ob 6 uri popoldne nas je huda ura zelo prestrašila. Dež s pišem gromom in treskom je bil in tudi malo toče, katera pa pred dežjem vendar nij škodovala. Treščilo je pa v bližji pol ure na širokost in dolgost 5 krat, dvakrat v naš raški cerkveni stolp, a ker ima dober strelovod nij tudi tu nobene škode učinil. — Dobrih 5 minut od Rake je treščilo v leseno božje znamenje na Kripsarju, katero je od vrha do tal na več koscev razcepilo, dilica, na katerej je bilo Kristovo razpelo pribito, je čisto razdrobljena. Tudi sta dva jagnedova

drevesa zdrava in nepoškodovana ostala, ki sta tik znamenja, ter višje rastoča. Ne daleč od tod je na drobne kosce semreko razklalo. Na gornjo stran četrte ure od Rake v bližnjem površji, je strela v neko 17letno deklico, ki je na vrvi kravo pasla, deržeč dežnik v roki, tako zadela, da je ubožica kakor mrtva dalj časa ležala, zadela jo je strela od leve rame do stopal, ter jo tudi močno ranila. Tudi dežnik ji je od zgoraj razcepilo. — Največje čudo je pa to, da je še deklica Urša Gal pri življenju ostala. Ko so jo namreč potem v bližnjo hišo prenesli, pričela je dihati, ter do pólunoči v medlevici ležala, po polu noči izpregovori, ter z začudenjem ogleduje svoje rane in povprašuje kdo bi jo bil ranil. Čisto nič nij vedela. Kravi, ki jo je pasla se nij nič pripetilo. — Letina bo letos izvrstna, kakor kaže. Posebno nam obeta vinska trta, katera je sedaj vsa v cvetji, dobro leto. Bog jo ohrani!

Iz Zagreba 15. junija [Izv. dop.]
V včerajšnji saborski sednici je prišel dr. Makanec predlog o adresi v razpravo. Po burnej debati je bil predlog zavržen. Proti predlogu so večje govore govorili Ivan Kukuljevič, dr. Šram in Derenčin. Dr. Makanec se mora priznati, da je svoj predlog branil brabro. V sledeče priobčujem brzo roko in rapsodično nekoliko naj pregnantnejših točk iz njegovega govora. Kukuljevič, ki mu je očital, da je še dete, je odvrnil, da je bil samo enkrat „dete“ in sicer tačas, ko je Kukuljevič novo imenovanemu velikemu županu še kot dijak ovacije delal, zaveden po njegovem geslu „ja ču ići putem naših pradedovah“. Te ovacije denes preklicuje, ker jih Kukuljevič nij zaslužil. Kukuljevič je bil uže vse v svojem življenju, samo pošten Hrvat še nikoli nij bil. On ki je pisal „jura regni Croatiae“, govori denes upirajoč se svojemu predlogu proti samemu sebi. Če bo kedaj na onem svetu srečal našega, Perkovca, Kušljana, Cepuliča, Vranicanija, gotovo ga ne bodo v svoje društvo sprejeli, ter ga nazaj na to črno zemljo zapodili. — Naš hrvatski narod je jak mož, ali vi in naša vlada zazibali ste ga v dremež. Pa verjemite mi, da spečega moža tudi malo dete iz spanja vzbuditi more. Potem pa gorje onemu, ki ga je zamamil in v dremež zazibal. Jaz vem, da ste v svojem srci vsi za moj predlog. Vsakemu izmed vas pravi notranji glas: Makanec ima pravo. Vendar pa vem, da mojega predloga ne bode sprejeli, ker ste iz Budim-Pešte tak nalog dobili. Odtresite se vendar enkrat oportunitete, saj veste, kamo oportuniteta vodi. Bourboni so na Francoskem z oportunitetno svojo politiko Antoinetto pod guilotino vrgli. Oportunitetna politika je kriva, da je Avstrija Lombardijo in Benecijo izgubila. Za vsakega Italjana je postavila kanon in moža z bajonetom. Mazzini jej je stal z golima rokama nasproti, in vendar jej je Lombardijo in Benecijo iz rok izvil. Vi pravite, da se držite revidirane nagodbe kot zakona, in kdor je proti njej, da je rebel. Gospoda, ne obsojajte samega sebe. Tudi vi ste bili proti Rauchovej nagodbi, kot „zakonu“, sklep iz tega si lahko sami naredite. Pa če se uže hočete držati „zakona“, držite se Cetinskega ugovora, sklopljenega mej našim hrvatskim narodom, in vladajočo presvitlo dinastijo. Moj predlog je celo v soglasi s tem ugovorom. Nam

predstojé saborske volitve Volilcev bo pa malo na volišča prišlo. Veste, kako se mej narodom govori? „Jaz nečem glasovati niti za Petra, niti za Pavla, goljufal nas je ta in goljufal nas je oni, in goljufal nas bo tretji, tedaj rajše ne glasujem,“ tako se govori po deželi, in ta indiferentizem, katerega imate vi na svojem rovaši, nadeluje pot absolutizma. Vi me napadate z batino kot rebela. Znajste, da ima batina dva kraja, in če jaz za drugi kraj primem, potem se bode stoprv videlo, kdo je močnejši. Sicer pa to nij revolucija, če se s prošnjo do Nj. veličanstva kralja obrnemo, da nam ono da, kar nam je obetal, in na kar pravico imamo. Gospod dr. Šram je rekel, da sem fantast, ter da lahkomišijeno zabadam v vas. Gospoda! naš narod je bolesten. Vi ste njegova rana, ki ga skli, in jaz sem njegov zdravnik, ki v to rano svoj nož zaboda, da jo izreže. Vem, da boli, ali drugega sredstva nema. — Vi ste votirali tiskarski zakon. To zaslugo vam rad priznam. Pa najboljši tiskovni zakoni nič ne veljajo, če jih ima nesvobodna vlada v rokah, mnogo boljše je cenzura, če ž njo poštena vlada ravna. Pod Rauchom je pri nas izhajal „Zatočnik“, pod Mažuraničem ne bi mogel! — Tako blizu je dr. Makanec svoj predlog branil. Njegov govor bode šel po celaj deželi. Zmaga formalno sicer nij njegova, moralčno pa je. Sinoč je dr. Makanec odšel v Petrinjo, in ravno ko to pišem, zvoné zvonovi k slovesnosti razpusta sabora.

Domače stvari.

— (Hrvatskega izleta v Bled) 14. avgusta se bode udeležilo tudi zagrebško veslarsko društvo „Sava“, ki svoj lastni čoln pripelje v Bled. — Pri tej priliki moramo denunciacijo ljubljanskega dopisnika „N. Fr. Pr.“ kateri je brzojavil o „jugoslovanskej demonstraciji“, menda, da bi cislejtanskej vladi pomignil, zabraniti kako slavnost, odločno povedati, da se ne nameravajo nikake demonstracije in naj on drugkrat svoje ovade prej premisli.

— (Imenovanje.) G. J. Podrekar je imenovan za glavnega davkarja v Ljubljani.

— (Zagoriško trgovinsko zbornico) je Ritter-Zabony kot predsednik in L. Pavletig kot podpredsednik potrjen.

— (Pevska skušnja) z orkestrom za sobotno „besedo“ na čitalničnem vrtu bode denes zvečer ob 8. uri v pevskeji sobi, h kateri se gg. pevci uljudno vabijo.

— (V Novem mestu) se praznuje 25. junija slovesnost blagoslovljenja zastave mestne straže Novomeške. Program je dne 25. junija 1875: Slovesna razsvitljava po mestu. Velika godba mestne straže. Dne 26. junija: Ob 5. uri zjutraj: Budnica. Pozdrav došlih mestnih straž iz Krškega in Kostanjevice. Ob 9. uri zjutraj: Vojna maša. Ob 10. uri: Slovesno blagoslovljenje zastave. Ob 1. uri po pólú dne: Obed. Ob 4. uri po pólú dne: Veselica pod milim nebom.

— (Strela je ubila) predvčeranjem na gori pri Trebovljah neko žensko.

— (Toča) je 14. t. m. okolo Cerknice pobila. Dopis jutri.

— (Skopec.) Iz Cerknice se nam piše 16. t. m.: Čuje se, da je pred nekoliko časom neki 18 letni dečak iz hribov pri sv. Vidu, 6 letnega fantiča napravil, da je skopil svojega

mlajšega 4 leta starega bratca. Umrl je se ve da skopljenec in ker se ta hudobija nij precej izvedela moral se bode mrtvi uže zakopani odkopati in ogledati. Kaj se vse na paši ne zgodi.

Izpred porotnega sodišča.

II.

V Ljubljani 9. jun.

Jakob Klopčar, po domače Klančar, 30 l. star, oženjen zidar iz Bezovika pod Ljubljano je 7. avgusta 1873 po noči okolo 11 ure z namenom, da bi na tujem imetji požar nastal, terišče prebivalcev iz Bezovika zažgal, in se s tem hudodelstva požiganja krivega storil.

Pijanec Jaka Klopčar je namreč imel v Bezoviku do meseca septembra kajžo, v kateri je s svojo ženo živel. Zarad slabega ravnanja ga je morala žena večkrat zapustiti in k njenim staršem bežati. Tako se je zgodilo tudi koncem meseca avgusta 1873. 7. avgusta 1873 zvečer je prišel Jaka Klopčar v Hrušico v hišo Janeza Drekslarja, k svoji ženi pregovarjat jo, naj s njim v Bezovik gre, in jej je pretil svojo hišo še tisto noč zažgati, če ne gre z njim, kar je Reza Šubic tudi slišala. Mica Klopčar je pa vendar v Hrušici ostala. Tisti večer mej 10 in 11 uro je videla Lenka Hribar, sosedá Jaka Klopčarja v Bezoviku, da je Klopčar z gorečo trsko k terišču prebivalcev Bezovika šel in ga zažgal.

To terišče je bilo leseno, s slamo krito. Pohištva okolo njega so le 5, 10 in 20 sežnjev oddaljena, skoro vsa lesena in s slamo krita. — Če se v ozir jemlje kraj in čas, kdaj se je ogenj prikazal, se pač ne more dvomiti, da je nalašč zažgal.

Porotniki so rekli „da“ in obsojen je bil potem na tri leta ječe in vsak mesec en post.

III.

10. junija.

Matevž Jamnik, 20 let star, rojen v Purgštalu, neoženjen kajžarski sin, kaznovan, je 18. aprila 1875 zvečer poleg Sorškega mosta mej Purgštalom in Loko, Jur. Fojkarja sicer ne z naklepom usmrtiti ga, a vendar v drugem sovražnem namenu, z rovnico po glavi udaril in ga tako poškodoval, da je vsled tega 19. aprila 1876 o pólú dne umrl.

Dne 18. aprila t. l. zvečer je namreč metalo več fantinov iz Loke kamenje proti Matevžu Jamniku, za to si on poišče neko rovnico in leti za njimi. V tem trenutku pride Jurij Fojkar čez Sorški most, ki je mej Loko in Purgštalom, kjer se je Mat. Jamnik z Loškimi fantini prepiral. Matevž Jamnik je Fojkarja brez uzroka brenil, ta ga je za to zavrnil in potem mirno dalje šel, mej tem, ko se je Jamnik s fantini pred mostom prepiral. V tem trenutku pride Jurij Fojkar po stezi ob Savi proti mostu in stopi ravno z eno ного čez plot, ki je tikoma mostu, ko ga mahoma Jamnik z ušesom rovnice tako močno po glavi udari, da se takoj brez zavesti na tla zgrudi in prihodnjega dne umrje.

Matevž Jamnik se izgovarja, da je bil dotični večer tako pijan, da se ničesar ne spominja. A po pričah je dokazano, da je bil le nekoliko pijan in da je gotovo vedel, kaj je delal.

Porotniki so enoglasno izrekli, da je on

kriv dejanja, katerega je obtožen, — vprašanje o polni pijanosti so pa enoglasno zanikali.

Obsojen je bil na pet let težke, vsaki mesec z enim postom in dne 18. aprila vsakega leta s zaporom v temnici in na golih deskah, poostrene ječe.

(Dalje prih.)

Zahvala.

Gospica Jeaneta Kapele nabrala je od gospic in gospic Černomeljskih svoto 11 gld. 19 kr. in se potrudila nakupiti ubožnejšim šolarjem potrebnega šolskega orodja, ter ga izročila meni, da sem ga razdelil med učence. Dovoljujem si torej vsem blagim dariteljicam, kakor tudi vrle nabiralateljici v imenu učeče se mladeži najtoplejše zahvalo izreči.

Isto tako je g. Fr. Sušterskič podaril štiri tucate svinčnikov, da je razdelim med ubožnejše učence. Lepo zahvalo izreka v imenu obdarjenih učencev
Franjo Šetina,
narodni učitelj.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni Revalescière du Barry v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljanje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, žumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svētnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svētnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in grži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v skalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju in obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam glede vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolj spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor

medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

Št. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici i tišanji v prsih.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznađejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

Izdajatelj in urednik Josip Jurčič.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50 karat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., i fant 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold. 12 kr., 10 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v pušicah a 2 gold. 50 kr., in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbrucku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Černovicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberranzmeyer, v Temišvaru pri Jos. v Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetjih.

Tujci.

15. junija:

Evropa: Mencinger iz Kranja. — Hagemester iz Pešte. — Bank iz Trsta.

Pri Slonu: Zehner iz Dunaja. — Urbančič iz Tupalič. — Debevec iz Kamnika. — Leskovec iz Idrije. — dr. Vavpetič iz Kamnika. — Loltokovič iz Dunaja.

Pri Mallči: Herz iz Dunaja. — Neuman iz Gradca. — Straus iz Dunaja. — Heisinger iz Zagreba. — Schreiner iz Dunaja. — Kraus iz Manhajma. — Mayer iz Dunaja.

Dunajska borza 17. junija

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gld.	—	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	10	—
1860 drž. posojilo	112	—	—
Akcije narodne banke	968	—	—
Kreditne akcije	222	—	—
London	111	35	—
Napol.	8	87 1/2	—
C. k. cekini	5	25 1/2	—
Srebro	101	60	—

Tržne cene

v Ljubljani 16. junija t. l.

Pšenica 4 gld. 70 kr.; — reč 3 gld. 30 kr.; — ječmen 2 gld. 40 kr.; — oves 2 gld. 10 kr.; — ajda 2 gld. 60 kr.; — prosó 2 gld. 50 kr.; — koruza 3 gold. — kr.; krompir 1 gld. 40 kr.; — fižol 5 gld. — kr.; masla funt — gld. 52 kr.; — mast — gld. 50 kr.; — špeh frišen — gld. 40 kr.; — špeh povojen — gld. 43 kr.; jajce po 1 1/2 kr.; — mleka bokal 10 kr.; govednine funt 27 kr.; — teletnine funt 24 kr.; svinjsko meso, funt 28 kr. — sena cent 1 gld. 25 kr.; — slame cent 1 gld. — kr.; — drva trda 6 gold. 40 kr.; — mehka 4 gld. 80 kr.

Št. 3616.

Razpis

službe organista v dež. posilni delalnici.

V tukajšnji deželni posilni delalnici je služba organista z letno remuneracijo 80 gld. za oddati. Razen orgljanja pri dopoldanski in popoldanski božji službi vsako nedeljo in vsak praznik in pri po polu danskem cerkvenem opravilu vsako soboto in pred vsakim praznikom ima organist tudi vaje s prisiljenci v cerkvenem petji.

Prošnjiki za to službo naj svoje z dotičnimi dokazi obložene vloge izročé opravništvu deželne posilne delalnice

do 30. junija 1875. l.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, 10. junija 1875. (207—3)

Podučiteljska služba

na dvarazrednej narodnej šoli na Frankolovem z dohodki IV. razreda in prostem stanovanjem se razpisuje. Prositelji, kateri morajo biti zmožni slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, imajo svoje dokumentirane prošnje po predpostavljenejši šolskeji gospodski vposlati do 15. julija t. l. krajnemu šolskemu svetu na Frankolovem (pošta Vojnik).

Okrajni šolski svet Celjski,

dne 7. junija 1875. (205—3)

Predsednik: Haas l. r.

Podučiteljska služba

na narodnej šoli v Gornjem gradu z dohodki IV. razreda in prostim stanovanjem se razpisuje.

Prositelji, kateri morajo biti zmožni slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, imajo svoje dokumentirane prošnje do konca meseca julija t. l. vposlati krajnemu šolskemu svetovalstvu v Gornjem gradu.

Okrajni šolski svet Gornjegradski,

10. junija 1875. (217—1)

Predsednik: Haas l. r.

P. n. obiskovalcem moje gostilne se presrečno zahvalim za obiskovanje in tudi naznanim, da 30. junija t. l. opustim gostilno. (199—3)

A. Lavrenčič,

gostilna „pri črnem orlu“ v Postojni.

Hiša, I. nadstropna

s krčmarijo, ekonomija 5 1/2, oralo, na prijaznej postaji južne železnice na spodnjem Štajerskem, z veliko dvorano, sobe za tuje; krčmarsko poslopje je zidano, vse v dobrem stanju in oskrbovano. Na vrtu so senčnata kostanjeva drevesa in krito kegljišče. Cena je 9000 gold, 1 del se pak i lahko pozneje plača. (215—2)

Jos. Ungar,

Hotel Ungar, Sevnica (Lichtenwald) pri Zidanem mostu.

Piccolijeva lekarna „k angelju“.

Farmacijske specialitete

Gabriel Piccolija,

lekarka v Ljubljani, na dunajske cesti.

Anaterinova ustna voda in zobni

prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zoboból in ustne bolezni, zoper gnjilobo in majanje zob, zoper difteritis ali vnetico grla in skorbut, prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kedor ga enkrat poskusi, dal mu bode gotovo prednost, vzlic vsim enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezkusno in ne slabodiseče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdlcev pulver. Nareja se z čisto kemičnih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v pomoč bolehnemu človeštvu, pri vsih notranjih in vnanjih prisadnih, zoper večino bolezni, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Elikzir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni liker. Pospešuje cirkulacijo in prebavljanje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Glycerin-Crème. je posebno izborno sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Specijalno, da se ohrani koža krasna, njezna in mehka, se jej daje prednost pred vsemi umivalnimi vodami, lepoticjem in lepoticnim sredstvom, katera so čisto škodljiva. 1 steklenica 1 gold.

Rajzevi pulver. Izključljivo iz vegetabilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej podeli izvorno brhkost in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih izlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico. Učinek tega leka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lek uže poskusil sam na sebi, se bode radostno prepričal, da je najmočnejše in zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajoč po pošto proti poštneemu povzetju. (132—37)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.